

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 20-07-38086 חפץ נ' מגן

מספר בקשה: 1

בפני כב' הרשמת הבכירה טלי מירום

יצחק מגן
בעצמו

המבקש-הנתבע

נגד

ניר חפץ

המשיב-התובע

ע"י ב"כ עוה"ד ליאור פרי ואח'

החלטה

- 1
- 2
- 3
1. בפניי בקשה להעברת הדיון בתובענה מחמת העדר סמכות מקומית.
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
2. המשיב הגיש תביעה כספית נגד המבקש, בה הוא תובע פיצוי בסך של 427,398 ₪ מכח **חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה - 1965** (להלן: **החוק**). עניינה של התביעה שלושה פרסומים (פוסטים) שפירסם המבקש בדף הפייסבוק שלו בעקבות פרסום חדשותי אודות תביעת לשון הרע שהגיש המשיב נגד חבר הכנסת אמיר אוחנה, אז - שר המשפטים וכיום השר לבטחון הפנים; כל זאת בעקבות הפרסומים על "תרגיל החקירה" שנערך למשיב כביכול במסגרת חקירתו כעד מדינה בפרשה הידועה כ"פרשת תיק 4000" המיוחסת לראש הממשלה בנימין נתניהו. נטען כי שלושת הפוסטים הזדוניים, שהינם שקריים וחסרי שחר, פורסמו בחוסר תום לב ובכוונה לפגוע במשיב, ועל כן יש לפסוק למשיב, בגין כל אחד מהם, את כפל סכום הפיצוי המירבי הקבוע בחוק, העומד כיום על 142,446 ₪.
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
3. המבקש הגיש בקשה להעברת הדיון בתובענה לבית המשפט השלום בעפולה. בבקשתו טוען המבקש, כי **תקנה 3(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד - 1984** (להלן: **תקסד"א**) קובעת כי תובענה בשל פרסום או סחר ברשת האינטרנט תוגש לבית המשפט שבאיזור שיפוטו מצוי מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע או מקום מגוריו או מקום עסקו של התובע בלבד. כיוון שהמשיב מתגורר ברעננה, ואילו הוא עצמו מתגורר בעפולה, הרי שאין לבית המשפט בחדרה סמכות מקומית לדון בתובענה.

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 38086-07-20 חפץ נ' מגן

- 1 המבקש הוסיף וטען, כי בעקבות תאונת עבודה שאירעה לו לפני כשנה ומחצה הוא סובל
2 מנכות בגבו וברגלו, הוא אינו עובד ומתקיים על קצבת הבטחת הכנסה. עקב כך, טען, אין לו
3 אפשרות פיזית וכלכלית להגיע מביתו אל בית המשפט בחדרה.
- 4 לבקשה צורפו אישור המוסד לביטוח לאומי לפיו הוכר המבקש כנעדר הכנסות וכמי
5 שמתקיים על קצבת הבטחת הכנסה החל מיום 1.4.2020, ואישור נוסף לפיו הוכר המבקש
6 כנכה כללי, כאשר נקבעה לו נכות זמנית של 41% החל מיום 1.1.2019 ועד ליום 31.1.2021,
7 והחל מיום 31.1.2021 - נכות צמיתה של 38%.
- 8 המשיב מתנגד לבקשה. לטענתו, דין הבקשה להידחות בראש ובראשונה משום שאינה נתמכת
9 בתצהיר, זאת בניגוד להוראות **תקנה 241(א לתקסד"א**. דין הבקשה להידחות גם לגופה, טוען
10 המשיב, שכן פרסום הפוסטים נשוא התביעה בפייסבוק נועד להגיע לכל אדם בכל רחבי הארץ.
11 המשיב טען, כי מקום מגוריו הרשום הינו ברעננה, ובפועל הינו מתגורר כיום בהרצליה;
12 במועדים הרלוונטים לפרסומים נשוא התביעה עסק המשיב בהקמת אתר תוכן דיגיטלי
13 בתחום הרפואה, מיזם רפואי השוכן בקיבוץ עין כרמל השייך למחוז חיפה. בנוסף, מאז חודש
14 יוני 2020 עובד המשיב כמתמחה במשרד עורכי הדין יאסו-פרי, שמשרדו הראשי בנתניה,
15 אולם יש לו שלוחה בחדרה. לאור בכל אלו, טוען המשיב, ראויה התביעה להתברר במחוז
16 חיפה, במחוז מרכז או במחוז תל אביב - לפי מקום מגוריו או עסקו שלו, או במחוז צפון - לפי
17 מקום מגוריו של המבקש. הזכות לבחור היכן להגיש את התביעה, טוען המשיב, מוקנית לו,
18 כתובע; רק מתוך התחשבות במבקש, טוען הוא, בחר להגיש את התביעה לבית המשפט
19 בחדרה, כאשר יכול היה להגיש את התביעה בנתניה, בהרצליה או בתל אביב.
- 20 אשר לטענות המבקש לפיהן הוא מתקשה להגיע לחדרה, ראשית טוען המשיב כי קושי בהגעה
21 איננו אחד הקריטריונים שנקבעו ב**תקסד"א** לבחירת מקום הדיון, מה גם שהמרחק בין העיר
22 עפולה ובין העיר חדרה אינו גדול וניתן לעברו בפחות מחמישים דקות, גם בתחבורה ציבורית,
23 כך בהתאם לנתונים אודות מרחקים, לוחות זמנים ועלויות נסיעה בתחבורה הציבורית
24 שצורפו לתשובה. בנוסף הציג המשיב נתונים לגבי נכסיו ומקורותיו הכספיים של המבקש,
25 לרבות העתק רישום מפנקס המקרקעין לגבי דירת המגורים שלו ופרסומים באתר "דפי זהב"
26 בהם הוא מפרסם את עסק השרברבות שלו. עוד הציג המשיב תיעוד מתוך דף הפייסבוק של
27 המבקש ממנו עולה כי חרף נכותו הנטענת הוא מטייל ברחבי הארץ ללא כל קושי.

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 38086-07-20 חפץ נ' מגן

6. בתגובתו לתשובת המשיב חזר המבקש על טענותיו בבקשה והוסיף, כי הדירה בה הוא מתגורר נרכשה מכספי דירה קטנה שמכר, מכספי הלוואות שנטל ומחסכונות שפתח, ומכל מקום היא נרכשה לפני התאונה שעבר. הפרסום ב"דפי זהב", טען המבקש, הוא פרסום חינם. התמונה מהטיול אותה פרסם בפייסבוק שלו צולמה לפני כשנתיים וחצי, טרם התאונה גם כן. לטענתו, לא ניתן להשוות את הטרחה והקושי העומדים בפני המבקש, אם יידרש להגיע בתחבורה ציבורית מעפולה לחדרה, לקלות ההגעה של המשיב לעפולה, בנסיעה ברכב ממוזג. לבסוף ציין המבקש, כי "כניסתו של המשיב לתוך הקרביים" שלו ושל משפחתו מפחידה ומעוררת צמרמורת.

דיון והכרעה

7. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, מסקנתי היא כי דין הבקשה להתקבל.

8. בהתאם לתקנה 9(6) לתקסד"א, על התובע לציין בכתב התביעה את "העובדות המראות שבית המשפט מוסמך לדון בתובענה". לא עשה כן התובע, עלולה תביעתו להיות מסולקת על הסף מחמת היעדר סמכות מקומית (יששכר רוזן-צבי, **ההליך האזרחי** [תשע"ה - 2015], בעמ' 363).

הסמכות המקומית לדון בתובענה אמורה להילמד, איפוא, מתוך כתב התביעה בעת הגשתו, והיא תיבחן אך ורק על יסוד העובדות שנטענו בעניין זה בכתב התביעה (רע"א 1878/12 **האשם נ' ש.מ.פ. חברה לנאמנות והשקעות בע"מ** [2.4.2012], פסקה 4; ת"א (מחוזי מרכז) 55550-06-16 **צ'רלטון בע"מ נ' עאוני ג'אבר** [9.11.2016], פסקה 5 רישא).

מכאן שאין להיזקק לעובדות חדשות אותן מעלה תובע לעניין הסמכות המקומית רק בהתעורר סוגיה זו, ואשר אין להן זכר בכתב התביעה (בש"א (מחוזי י-ם) 5584/01 **גבאי נ' בנק לאומי לישראל בע"מ** [10.5.2001]; ת"א (ביש"א) 45924-06-19 **גורן נ' פוקס בלום** [16.3.2020] והאסמכתאות הרבות המובאות שם).

9. מעיון בכתב התביעה דנא עולה, כי מעבר לקביעה הכללית בסעיף 50 כי "לבית המשפט הסמכות המקומית והעניינית להידרש לתביעה", לא הבהיר המשיב מדוע נתונה לבית המשפט כאן סמכות מקומית לדון בתובענה, וזאת בניגוד, כאמור, להוראות **תקנה 9(6) לתקסד"א**. מקום מגוריו או עסקו לא צוינו, והמען היחיד שניתן בכותרת כתב התביעה הוא מען בא כוחו, במשרד עורכי דין בעיר נתניה.

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 38086-07-20 חפץ נ' מגן

10. בהעדר ציון מפורש בכתב התביעה מדוע יש לבית משפט זה סמכות מקומית לדון בתובענה, יש לבחון שאלה זו בהתאם לכללי הסמכות המקומית הרלוונטים שבתקנה 3 לתקסד"א.
11. כאמור, התקנה הרלוונטית לגבי תביעה שהוגשה בגין פרסום ברשת האינטרנט היא תקנה 3(א2) לתקסד"א, הקובעת כי תובענה כזו תוגש לבית המשפט שבאיזור שיפוטו מצוי מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע או מקום מגוריו או מקום עסקו של התובע בלבד.
12. החלופה הראשונה - מקום מגוריו או עסקו של הנתבע - מצביעה על העיר עפולה, קרי, מחוז צפון.
13. החלופה השנייה - מקום מגוריו או עסקו של הנתבע - מצביעה על העיר רעננה, קרי, מחוז מרכז, כך על פי מענו הרשום של המשיב; או על העיר הרצליה, קרי, מחוז תל אביב, כך על פי מענו בפועל. מקום עסקו של המשיב בקשר לטענות שנטענו בכתב התביעה לא צויין. כאמור, לטענת המשיב, עיסוקיו הנוכחיים מקנים את הסמכות המקומית לדון בתובענה לבתי המשפט במחוז חיפה. נבחן טענה זו.
14. טענתו של המשיב, לפיה הינו עוסק כיום בהקמת אתר אינטרנט למיזם רפואי שמקום מושבו בעין כרמל, לא נתמכה בכל אסמכתא, לא לעניין זהותו של המיזם הרפואי ולא לעניין מועד תחילת עיסוקו זה של המשיב. טענה זו לא נטענה, כנדרש, בכתב התביעה ככזו המקנה לבית המשפט כאן סמכות מקומית לדון בתובענה, אלא הועלתה לראשונה במסגרת התשובה לבקשתו הנוכחית של המבקש.
15. כך גם באשר לטענתו של המשיב, כי הוא עובד כיום כמתמחה במשרד עורכי דין שיש לו שלוחה בעיר חדרה. לא הובאה כל אסמכתא לעניין השלוחה בחדרה; אדרבא, כתובת בא כוחו בכותרת כתב התביעה היא בעיר נתניה דווקא. גם טענה זו לא נטענה בכתב התביעה אלא עלתה רק במסגרת התשובה לבקשה.
16. אין להיזקק, איפוא לטענות אלו, שלא הובאה להן ראשית ראיה (למעט תצהירו של המשיב, שאף הוא תצהיר אימות "בג"צ"י ולא תצהיר מפורט כנדרש) ואשר לא נטענו בכתב התביעה.
- אוסוף, כי על פניו נראות טענות אלו כטענות מאולצות, שכל מטרתן להקנות באופן מלאכותי את הסמכות המקומית לבית המשפט כאן, וזאת בדיעבד.

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 20-07-38086 חפץ נ' מגן

- 1 לא זו אף זו: סבורתני כי על מנת לקבוע כי מקום עסקו של בעל הדין הוא זה שמקנה סמכות
2 מקומית לדון בתביעה מן הראוי שתתקיים זיקה בין עסק זה ובין עילת התביעה או נשוא
3 התביעה; אלא שבמקרה דנא עילת התביעה אין לה כל קשר לעיסוקו הנוכחי הנטען של
4 המשיב בהקמת אתר אינטרנט של מיזם רפואי או לעבודתו כמתמחה במשרד עורכי דין, אלא
5 לעיסוקיו הקודמים של המשיב, אלו שפורטו בהרחבה בסעיפים 1 ו-4 לכתב התביעה.
- 6 לאור כל אלו אין בידי לקבל את טענת המשיב לפיה יש לבית המשפט כאן סמכות מקומית
7 לדון בתובענה בשל מקום עסקו.
- 8 כפועל יוצא יש לקבוע, כי אף לא אחת מהחלופות שבתקנה 3(א2) מצביעה על מחוז חיפה.
9 מכאן שאין לבית המשפט כאן סמכות מקומית לדון בתובענה.
- 10 מהו מחוז השיפוט אליו יש להעביר את הדיון בתובענה, האם מחוז צפון, כבקשת המבקש, או
11 שמא מחוז מרכז או מחוז תל אביב, כבקשתו החלופית של המשיב בסעיף 28 לתגובתו?
- 12 אכן, על פי רוב אין הסמכות המקומית נתפסת כמצויה בליבה של סמכות השפיטה כמו
13 הסמכות העניינית. בהתאם חל בשנים האחרונות פירות במעמדה של הסמכות המקומית,
14 בהתחשב בכך שמדינת ישראל היא מדינה קטנה, בה אפשר להגיע בקלות ובמהירות כמעט
15 מכל מקום ולכל מקום, וכדברי כב' השופט ש' לוי ברע"א 6920/94 יאיר לוי נ. צבי פולג, פ"ד
16 מ"ט (2) 731 [1995]: "במדינה קטנה כמדינתנו ממילא אין לייחס משמעות מופרזת לשאלה
17 אם תובענה פלונית מוגשת בתחום סמכותו המקומית של בית-משפט זה או אחר; ואין עניין
18 זה ראוי, בנסיבות רגילות, לשמש נושא להעלאת טענות טרומיות".
- 19 יחד עם זאת, אין להתעלם מחשיבותה של הסמכות המקומית כאמצעי לקידום נגישות
20 שוויונית למערכת הצדק. נפסק, כי על סדרי הדין להבטיח גישה אוניברסלית למערכת הצדק
21 ולמנוע מצב בו תושפע נגישות זו מקיומם של פערים כלכליים בין הצדדים. לכללי הסמכות
22 המקומית יש תפקיד מרכזי בהשגת תכלית זו. הם נועדו למנוע מצבים שבהם תובעים בעלי
23 אמצעים ינצלו את כוחם הכלכלי ויגישו תובענות בערכאה שיפוטית שנמצאת במקום מרוחק,
24 באופן שיקשה על נתבעים חסרי אמצעים לנהל את הגנתם באופן הולם (ראה דברי כב' הרשם
25 הבכיר ר' נאסר בת"ט (עכו) 22466-08-16 גוטמן נ' א.ג.ס אורות הגליל בע"מ [12.9.2016]).
- 26 יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט ש' פרידלנדר ת"א (ת"א) 714188/07 מירס תקשורת
27 בע"מ נ' שמטל בניוי פרויקטים בע"מ [14.10.2007]:

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 20-07-38086 חפץ נ' מגן

- 1 "אוסף ואומר כי לטעמי אין מקום להקל-ראש בכללי הסמכות המקומית, אפילו במדינה
2 קטנה כישראל. בשים לב לדרכים הפקוקות, וכן לנפתולי הנסיעה בתחבורה ציבורית
3 ולחלופין לקשיי החנייה - משמעותה של התדיינות במקום מרוחק, העשויה להיות כרוכה
4 בכמה וכמה דיונים, היא הפסד ניכר של הוצאות נסיעה וימי עבודה. יש מתדיינים רבים
5 שנזק כזה אינו זניח מבחינתם. לגביהם, עלויות אלה פוגעות בנגישות לצדק. הן עלולות
6 לדחוק אותם לפשרות שאינן עושות עמם צדק. מדובר ב'עלות עסקה' המשבשת את
7 ההקצאה המיטבית של המקורות. הגישה שלפיה אין משמעות רבה למקום ההתדיינות
8 אינה מתיישבת גם עם ההכרעה החברתית הישראלית המגולמת בהקמתם היקרה של בתי
9 משפט בפרישה ארצית רחבה וסמיכה-יחסית".
- 10 24. חיזוק למסקנה זו ניתן למצוא בדבריו של כב' השופט י' דנציגר ברע"א 11180/08 עיריית
11 מודיעין מכבים-רעות נ' ארד ד. הנדסה בע"מ [6.5.2009], שם נפסק:
- 12 "לסמכות המקומית תכלית כפולה: 1. ניתוב תיקים בין בתי המשפט השונים למניעת עומס
13 יתר על בית משפט זה או אחר; 2. קידום נוחות הצדדים בניהול הדיון... לענייננו רלוונטית
14 התכלית השניה לפיה הסמכות המקומית נועדה לקידום נוחות הצדדים בניהול הדיון."
- 15 25. בהמשך פסק הדין האמור חזר כב' השופט דנציגר על הכלל הידוע, לפיו "התובע הולך אחרי
16 הנתבע":
- 17 "הסמכות המקומית בתקנה 3 לתקנות סדר הדין מפורשת באופן כזה שהיא נועדה לשרת
18 את נוחות הנתבע, שלא יאלץ להתדיין הרחק ממקום מושבו..."
- 19 26. אמנם דומה כי תקנה 3(א2) לתקסד"א מייחסת משקל שווה לתובע ולנתבע מבחינת קביעת
20 הסמכות המקומית, ואין בה משום העדפה של הנתבע כבתקנות 3(א) ו- 3(ב); ואכן, לו היה
21 המשיב מגיש מלכתחילה את התביעה במחוז המוסמך לדון בתובענה מבחינת מקום מגוריו
22 ו/או עסקו, קרי, במחוז מרכז או במחוז תל אביב - תוך קיום הוראות תקנה 9(6), כמובן -
23 דין בקשתו של המבקש היה להידחות; שכן כפי שטען המשיב נכונה בתשובתו, תקנה 3
24 לתקסד"א פורשה כך שזכות הבחירה בין החלופות הרלוונטיות בה מסורה לתובע (בר"ע
25 253/72 ג'והן ווקר ובניו בע"מ נ' נשיונל דיסטילרס בע"מ, פ"ד כז(1) 361 [1973]; ע"א 530/12
26 יעקובוביץ נ' זיאס [28.2.2012]; רע"א (מחוזי מרכז) 8331-12-17 גלידת שטראוס בע"מ נ'
27 אבן [9.1.2018]).

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 20-07-38086 חפץ נ' מגן

- 1 ואולם, משלא הגיש המשיב את התביעה מלכתחילה אל בית המשפט המוסמך לדון בה
2 מבחינת הסמכות המקומית, וברוח פסקי הדין שאוזכרו לעיל, בשים לב לחובתו של בית
3 המשפט לדאוג לכך שכל אדם באשר הוא יקבל גישה ראויה למערכת הצדק במדינה, ולאור
4 נסיבותיו הספציפיות של המבקש, שהוכחו במסמכי המוסד לביטוח לאומי, אני מוצאת כי יש
5 להעדיף במקרה דנא את נוחותו של המבקש על פני זו של המשיב.
- 6 למעלה מן הדרוש אעיר, כי לא היה בנתונים שהעלה המשיב בתחקירו המקיף אודות נכסי
7 המבקש ועיסוקיו, ובשים לב להתייחסותו של המבקש לטענות אלו בתגובתו לתשובה, כדי
8 לסתור נסיבות אלו.
- 9 אוסיף, כי אכן המבקש לא תמך את בקשתו בתצהיר כנדרש על פי הוראות **תקנה 241(א)**
10 **לתקסד"א**. עם זאת, בשים לב לכך שהמבקש איננו מיוצג, ולכך שהעובדות הנטענות בבקשתו,
11 לעניין נכותו ומצבו הכלכלי, נתמכו במסמכי המוסד לביטוח לאומי, אני מוצאת כי אין לייחס
12 למחדל זה משקל משמעותי, אלא לעניין ההוצאות.
13 על כן אני מורה כי כל צד יישא בהוצאותיו בגין הבקשה.
- 14 **סיכומו של דבר:** 29
- 15 אני נעתרת לבקשה ומורה על העברת הדיון למחוז צפון, זאת מכח סמכותי לפי **סעיף 79(א)**
16 **לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד - 1984**.
- 17 **המזכירות תעביר את התיק בצירוף החלטה זו לכב' נשיא בתי משפט השלום במחוז צפון.**
18 תשומת לבו של כב' הנשיא, כי התבקשה העברת הדיון לבית המשפט בעפולה.
- 19
- 20 **המזכירות תמציא את ההחלטה לצדדים.**
- 21 ניתנה היום, י"ד אלול תש"פ, 03 ספטמבר 2020, בהעדר הצדדים.
22

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 38086-07-20 חפץ נ' מגן

טלי מירום, רשמת בכירה

1
2

